

Mottagare: Social-och arbetsmarknadsutskottet

Utredningsuppdrag gällande Bergegårdens särskilda boende samt den samlade äldreomsorgsverksamheten

Förslag till beslut

1. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner att från och med 2026 utöka antalet platser i särskilt boende med 6 platser:
3 platser på Bergegården
3 platser på Nipängen
samt att utöka antalet korttidsplatser från 8 till 10 platser.
2. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner den budgetavvikelse som uppstår vid utökande av antalet platser under införandeåret.
3. Social- och arbetsmarknadsutskottet föreslår att kommunstyrelsen godkänner att uppdra åt stöd- och omsorgsavdelningen, i samarbete med samhällsbyggnadsavdelningen, att ta fram ett samlat beslutsunderlag för att långsiktigt säkerställa kommunens behov av 80–85 särskilda boendeplatser. Uppdraget ska omfatta:

-en teknisk och ekonomisk genomgång av Bergegårdens faktiska skick, inklusive livslängdsbedömning,

-en jämförelse mellan renovering och nybyggnation
4. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner att införa träffpunkter i alla kommundelarna, Hammarstrand, Bispgården och Stugun samt att uppdra åt Stöd- och omsorg att ta fram förslag på kompletterande förebyggande insatser såsom till exempel

anhörigstöd i olika former, anhörigkonsulent, uppsökande verksamhet, Social psykiatriskt team eller demensteam och bra fungerande växelvårdsplatser.

5. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner att uppdra åt avdelningen för stöd- och omsorg att mäta och följa upp nedanstående punkter och återrapportera till politiken.
 - Mäta och följa upp beläggningen på särskilda boenden
 - Mäta och följa upp medianvårdtidslängden på särskilda boenden
 - Mäta och följa upp hemtjänstvolym per ort
 - Mäta och rapportera ej verkställda beslut om särskilt boende
 - Mäta och rapportera antalet dygn för medicinsk färdigbehandlade patienter
 - Mäta och rapportera införandet av välfärdsteknik
6. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner att från och med budget 2027 ersätta nuvarande bemanningsnyckeltal (0,60 ÅÅ per plats) med en modell där bemanningen i särskilt boende styrs av brukarnas individuella omsorgs-och tillsynsbehov.
7. Social-och arbetsmarknadsutskottet föreslår att Kommunstyrelsen godkänner att bemanningen på särskilt boende ska utgå från genomförandeplaner och planeras med stöd av ett ändamålsenligt bemannings- och planeringsstöd.

Sammanfattning av ärendet

Ragunda kommun står inför ett växande omsorgsbehov kommande 10–15 år. Antalet invånare 80+ ökar stabilt, samtidigt som den arbetsföra befolkningen minskar. Detta innebär en långsiktig hög belastning på hemtjänst, korttidsvård och särskilt boende.

Beläggningen i särskilt boende har under flera år legat nära full kapacitet, medianvårdtiden varierar kraftigt och köer uppstår återkommande. Den höga beläggningen innebär små marginaler i systemet och risk för ökade kostnader, framför allt genom utskrivningsklara patienter och verkställighetsproblem.

Utredningen visar att en del av dagens inflöde till särskilt boende drivs av otrygghet, ensamhet och otillgängliga bostäder, snarare än av omfattande omvårdnadsbehov. Eftersom Ragunda saknar mellanboenden, såsom trygghetsboenden, styrs dessa behov mot särskilt boende, vilket både ökar inflödet och förlänger vårdtiderna.

Hemtjänstens totala timvolym ökar snabbare än antalet brukare, vilket innebär att omsorgsbehoven per person blir tyngre över tid. Belastningen är särskilt tydlig i Hammarstrand och Stugun, där timmarna ökar mest.

Korttidsvården har haft en hög och bitvis ohanterlig belastning, vilket påverkar möjligheten att erbjuda växelvård och avlastning. Det försämrar även anhörigas återhämtningsmöjligheter och förskjuter tyngre behov in i SÄBO och hemtjänst.

Sammantaget visar utredningen att Ragunda behöver säkra kapacitet i särskilt boende på kort sikt, samtidigt som kommunen bygger upp en mer balanserad struktur genom trygghetsboenden, stärkt förebyggande arbete, ett robustare anhörigstöd och en mer behovsstyrd bemanning.

Detta lägger grunden för en långsiktig hållbar äldreomsorg där rätt insats ges på rätt nivå, där platser i särskilt boende används för personer med störst behov och där personalens förutsättningar stärks över tid.

Ärende

Bakgrund

Vid kommunstyrelsens sammanträde 21 maj 2024 beslutade kommunstyrelsen att uppdra kommundirektören att undersöka ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser för stöd- och omsorgsavdelningen vid avveckling av Bergegårdens äldreboende i Stugun, samt att uppdraget skulle återredovisas vid kommunstyrelsen den 10 september 2024.

Då utredningsarbetets komplexitet ökat till följd av bland annat översyn av den samlade stöd- och omsorgsverksamheten, samt en samlokalisering av förskola och äldreboende i Bispgården så utökades och förlängdes utredningsuppdraget. Det utökade utredningsuppdraget innefattar att få en större och mer övergripande bild av framtidens äldreomsorg och hur Ragunda kommun bäst kan organisera sig för att möta de framtida behoven samt tillse en adekvat kompetensförsörjning och effektivt nyttjande av tillgängliga resurser. Den utökade utredningen ska presenteras för kommunstyrelsen senast under hösten 2025.

2025-10-14 enligt KS § 88 (KS 2025/446) beviljades stöd-och omsorgsavdelningen anstånd med utredningen fram till 28 februari 2026. Stöd- och omsorgsavdelningen ska arbeta tillsammans med sociala- och arbetsmarknadsutskottet för att nå gemensamt förankrade mål.

Konsekvensbeskrivning

Konsekvenser för barn

Inga bedömda konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

- Utökning av platser i särskilt boende och korttidsboende medför kostnader under införandeåret, vilket beslutet hanterar genom att godkänna budgetavvikelsen.
- Trygghetsboenden och träffpunkter kan på längre sikt minska behov av SÄBO-platser och hemtjänstvolym.
- Behovsstyrd bemanning förväntas ge bättre matchning mellan resurser och behov, vilket förbättrar kostnadskontrollen.

Hållbarhetskonsekvenser

Besluten skapar en mer resiliert och förebyggande äldreomsorg, i linje med nationell inriktning och ny socialtjänstlag.

Underlag för beslut

Kommunstyrelsens beslut KS § 86, KS 2024/271

Kommunstyrelsens beslut KS §122, KS 2024/271

Kommunstyrelsens beslut KS § 88, KS 2025/446

Utredning Stöd-och omsorgsavdelningen KS 2026/290

Beredande handläggare

Moa Holmgren

Jenny Blixt

Stöd- och omsorgsavdelningen

Anders Åreng

Avdelningschef

Stöd- och omsorgsavdelningen

Beslut skickas till

Jenny Kriström, kommundirektör

Anders Åreng, Avdelningschef Stöd-och omsorgsavdelningen

Moa Holmgren, Stöd-och omsorgsavdelningen

Jenny Blixt, Stöd-och omsorgsavdelningen